

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 16.04.2019
Vår ref.: 201708140-6
Arkiv: 323
Deres dato: 01.03.2019
Deres ref.: 13/7722-94

Saksbehandler:
Torleiv Yli Myre

NVE fremmer innsigelse til områderegeringsplan for Brumuddal sentrum nord - Ringsaker kommune, Hedmark

Det vises til oversendelse av 01.03.2019.

Flom

Planområdet berører Båhusbekken i vest og Brumunda i øst.

Båhusbekken

Det er foreslått regulert inn ei generell hensynssone for flomfare (H_320) på 20 meter på begge sider av Båhusbekken. NVE mener at den foreslåtte hensynssonen for flom i Båhusbekken ikke er dekkende for å ivareta sikkerhetskravene iht. TEK17 § 7-2. I følge [NEVINA](#) utgjør nedbørfeltet til Båhusbekken ca. 23,6 km² rett oppstrøms planområdet, slik at generelle hensynssoner for å fange opp flomfaren etter dette må være minimum 50-100, jf. NVEs retningslinjer 2/2011 - *Flaum- og skredfare i arealplanar*.

Båhusbekken renner forbi flere bruer gjennom tettbebyggelsen i Brumuddal sentrum. Området langs Båhusbekken er også relativt flatt. Kravene til sikkerhet mot flom er gitt i byggeteknisk forskrift (TEK17) § 7-2. For boligbygg kreves det sikkerhet mot 200-års flom + tilstrekkelig sikkerhetsmargin/klimapåslag. På bakgrunn av at området langs Båhusbekken er relativt flatt, samt at det er usikkert om bruene over vassdraget har tilstrekkelig kapasitet, mener NVE at det ikke er tilstrekkelig å legge inn generelle hensynssoner for flom langs denne strekningen av Båhusbekken.

Ringsaker kommune har i brev av 19.03.2019 orientert NVE om at det er innledet dialog med Statens vegvesen om gjennomføring av vannlinjeberegninger i Båhusbekken, som grunnlag for områderegeringsplanen og prosjektering av ny gang- og sykkelveg langs fv. 90 Fagerlundvegen. NVE ser positivt på at kommunen ønsker å utrede den reelle flomfaren i Båhusbekken gjennom Brumuddal. NVE vil imidlertid minne om at faren for flom iht. TEK17 §7-2 må være tilstrekkelig avklart på reguleringsplannivå.

Brumunda

NVE ser at det er foreslått ei hensynssone for flomsikring (H_190) langs Brumunda, som omfatter eksisterende flomforbygning langs elva med sikkerhetssone og med bestemmelser som skal sikre atkomst for vedlikehold og hindre uønskede tiltak.

NVE vil bemerke at det er en forutsetning for videre utvikling i flomutsatt område langs Brumunda at det er etablert varig sikkerhet mot flom iht. TEK17 § 7-2. Det betyr at sikkerhet mot flom også må opprettholdes permanent over tid. Brumunda er ei relativt utfordrende elv mht. flom, isgang og erosjon. Derfor er det viktig at flomsikringen vedlikeholdes og oppgraderes for at sikkerhetsnivået skal opprettholdes. NVE ønsker derfor at kommunen tar inn en formulering om *nødvendig oppgradering* i bestemmelsen til hensynssonen for flomsikring (pkt. 5.1.1). NVE ønsker heller ikke bestemmelser om at tiltak skal utføres i samråd med regionale myndigheter/NVE. Dette må i så fall begrense seg til oppgradering av selve flomsikringen. Andre tiltak må i utgangspunktet avklares med kommunen etter pbl. Kommunen kan for eksempel ta inn en formulering til hensynssonen om at tiltak som svekker formålet med hensynssonen H_190 ikke kan tillates.

Når det gjelder sikkerhetsnivå for flomsikringen i Brumunda, vil vi nevne at NVEs bistandsordning til flomsikring tar utgangspunkt i sikring av eksisterende bebyggelse basert på nytte-/kostvurderinger. Det er derfor ikke et krav at eksisterende bebyggelse skal sikres mot 200-årsflom iht. TEK17. Sikkerhet mot 200-års flom iht. TEK17 er gjerne et ønske fra kommuner som i tillegg til å sikre eksisterende bebyggelse også ønsker ny utbygging i flomsikrede områder. Der NVE gir tilskudd til flomsikring, løses dette i hovedsak ved at kommunen blir beregnet en høyere distriktsandel dersom søknaden omfatter sikring mot 200-årsflom for ny bebyggelse. Men NVE gjør ingen kvalitetssikring av at den utførte flomsikringen faktisk sikrer mot en 200-års flom.

Det er konsulentene som prosjekterer tiltaket, som har ansvar for å dokumentere at tiltaket planlegges med tilstrekkelig sikkerhet mot flom iht. TEK17. Kommunen har ansvar for å kontrollere at tiltaket faktisk er bygd som planlagt. I denne saken har NVE gitt generelle vassdragstekniske råd til kommunen. Vi viser i den sammenheng til NVEs brev til Ringsaker kommune 08.07.2016 (*deres ref.: 16/2938*).

NVE mener det er nødvendig at kommunen legger inn hensynssone for flomutsatt område langs Brumunda, og knytter bestemmelser til hensynssonen som peker på nødvendigheten av at kapasiteten til flomsikringsanlegget bli opprettholdt. Dette fordi forutsetningen for å kunne tillate utbygging i flomutsatt område langs Brumunda, er at sikringstiltakene langs vassdraget til enhver tid tilfredsstillende sikkerhetskravene iht. TEK17 § 7-2. Hensynssone for flom langs Brumunda vil synliggjøre hvilke områder som kan være flomutsatt dersom sikringsanlegget ikke blir tilstrekkelig vedlikeholdt og oppgradert. Rambøll sin rapport *Brumunda - Beskrivelse av nye og eldre sikringstiltak* (datert 13.11.2015) gir en grei oversikt over situasjonen i vassdraget fra ca. 1912, med ulike flomhendelser, sikringstiltak og utbedringsarbeider. NVE er opptatt av at sikkerheten mot flom må opprettholdes over tid for å kunne tillate ny utbygging.

Hensynssonen vil også gi en indikasjon på områder som kan bli utsatt ved ev. isproblemer i vassdraget. Det vil derfor også være hensiktsmessig at bestemmelsene for hensynssonen gir føringer for kommunens beredskapsarbeid knyttet til flom- og isutfordringer i Brumunda, uavhengig av dagens status på beredskapen i kommunen knyttet til utfordringer i vassdraget.

NVE fremmer innsigelse til planen på følgende grunnlag:

Sikkerhet mot flom er ikke tilstrekkelig ivaretatt i planen, jf. sikkerhetskrav gitt i byggt teknisk forskrift (TEK17) § 7-2 og NVEs veileder 2/2011.

- Forslag til hensynsone flomfare for Båhusbekken er ikke dekkende.
- Beregnet flomsone for Brumunda er ikke lagt inn som hensynsone flomfare i plankartet. Det er viktig at det knyttes bestemmelser til hensynssonen (flomsonen), for å synliggjøre behovet for at eksisterende flomsikring langs vassdraget må vedlikeholdes/oppgraderes i tilstrekkelig grad, slik at sikkerhetskravene iht. TEK17 blir ivaretatt over tid.

For at innsigelsen skal kunne bortfalle må det dokumenteres at sikkerhet mot flom er tilstrekkelig ivaretatt for hele planområdet. Våre veiledere finnes tilgjengelig på www.nve.no/arealplan. Ved behov bidrar vi gjerne med ytterligere veiledning slik at vi får en løsning i saken.

Med hilsen

Toril Hofshagen
regionsjef

Torleiv Yli Myre
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.